

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA FINANCE

FINANČNA UPRAVA REPUBLIKE SLOVENIJE

Šmartinska cesta 55, p.p. 631, 1001 Ljubljana

T: 01 478 38 00
F: 01 478 39 00
E: gfu.fu@gov.si
www.fu.gov.si

DAVEK OD DOBIČKA OD ODSVOJITVE IZVEDNIH FINANČNIH INSTRUMENTOV

Obdavčitev bilateralnih terminskih poslov

Podrobnejši opis

1. izdaja, JANUAR 2015

KAZALO

1.0 SPLOŠNO	3
1.1 Davčna obravnava dohodka, doseženega iz nestandardizirane terminske pogodbe, ki se lahko poravna le s prenosom vrednostnega papirja	3
1.2 Davčna obravnava dohodka, doseženega iz nestandardizirane terminske pogodbe, ki se lahko poravna s prenosom vrednostnega papirja ali z denarnim plačilom.....	4

1.0 SPLOŠNO

V praksi se pojavljajo primeri pogodbenih razmerij, ki po svoji vsebini predstavljajo bilateralne terminske posle na vrednostne papirje. V enih primerih je izpolnitev posla možna samo s prenosom osnovnega instrumenta (vrednostnega papirja), v drugih primerih pa je izpolnitev posla možna s prenosom osnovnega instrumenta (vrednostnega papirja), bodisi z denarno poravnavo.

Po [Zakonu o trgu finančnih instrumentov - ZTFI](#) se med izvedene finančne instrumente, ki so opredeljeni v točkah 4. do 11. drugega odstavka 7. člena, štejejo tudi terminske pogodbe v zvezi z vrednostnimi papirji kot osnovnimi instrumenti, ki jih je mogoče poravnati bodisi s prenosom osnovnega instrumenta (vrednostnega papirja) bodisi z denarnim plačilom.

Terminska pogodba (standardizirana, nestandardizirana) je pogodba o nakupu oziroma prodaji osnovnega instrumenta na določen dan v prihodnosti po ceni, dogovorjeni ob sklenitvi pogodbe. Gre torej za pogodbo z rokom izpolnitve v prihodnosti. Nestandardizirana terminska pogodba se sklene neposredno med dvema pogodbenima strankama, zato so določbe take pogodbe v celoti predmet dogovora med njima.

Davčna obravnava dohodka, doseženega iz nestandardizirane terminske pogodbe v zvezi z vrednostnimi papirji kot osnovnimi instrumenti, je odvisna od načina poravnave pogodbe ob njeni zapadlosti (izpolnitvi, izvršitvi) in sicer je pri tem potrebno ločevati med:

- pogodbami, ki se lahko poravnajo le s prenosom vrednostnega papirja (tj. poravnava z izročitvijo) ter
- pogodbami, ki se lahko poravnajo s prenosom vrednostnega papirja ali z denarnim plačilom (tj. poravnava z izročitvijo ali denarna poravnava).

1.1 Davčna obravnava dohodka, doseženega iz nestandardizirane terminske pogodbe, ki se lahko poravnajo le s prenosom vrednostnega papirja

Davčno obravnavo navedenega dohodka v nadaljevanju ponazarjamo na primeru nestandardizirane terminske pogodbe med fizično osebo in finančno institucijo.

- a) Pogodba se sklene 17.6.2009, izvršila pa se bo 17.6.2010. Ob izvršitvi pogodbe **bo finančna institucija fizični osebi izročila** 100.000 delnic ABC, po terminski ceni. Terminska cena je določena kot seštevek vrednosti tečaja delnice na dan sklenitve pogodbe in pribitka v višini 10% od navedene vrednosti tečaja ($7,56 \text{ EUR} + 0,756 = 8,316 \text{ EUR}$). Vrednost tečaja delnice v času izvršitve pogodbe je 9 EUR.

Ob izvršitvi pogodbe fizična oseba od finančne institucije prejme 100.000 delnic.

ZDDOIFI:

Navedena transakcija ni predmet obdavčevanja po [ZDDOIFI](#).

ZDoh-2:

Navedena transakcija ni predmet obdavčevanja po [ZDoh-2](#). Opozoriti pa je potrebno, da se za namene obdavčevanja dobička iz kapitala, ki ga bo fizična oseba morebiti dosegla kdaj v prihodnosti z odsvojitvijo na podlagi terminske pogodbe pridobljenih delnic, šteje, da so bile delnice pridobljene na dan izvršitve terminske pogodbe (tj. 17.6.2010), po nabavni ceni, ki je enaka terminski ceni (tj. po 8,316 EUR za delnico).

- b) Pogodba se sklene 17.6.2009, izvršila pa se bo 17.6.2010. Ob izvršitvi pogodbe **bo fizična oseba finančni instituciji izročila** 100.000 delnic ABC, po terminski ceni. Terminska cena je določena kot seštevek vrednosti tečaja delnice na dan sklenitve pogodbe in pribitka v višini 10% od navedene vrednosti tečaja ($7,56 \text{ EUR} + 0,756 = 8,316 \text{ EUR}$). Vrednost tečaja delnice v času izvršitve pogodbe je 9 EUR.

Ob izvršitvi pogodbe fizična oseba finančni instituciji izroči 100.000 delnic.

[ZDDOIFI](#):

Navedena transakcija ni predmet obdavčevanja po [ZDDOIFI](#).

[ZDoh-2](#):

Navedena transakcija je predmet obdavčevanja po [ZDoh-2](#) in sicer po poglavju III.6.3. Dobiček iz kapitala. Šteje se, da je fizična oseba odsvojila delnice na dan izvršitve terminske pogodbe (tj. 17.6.2010), po vrednosti ob odsvojitvi, ki je enaka terminski ceni (tj. po 8,316 EUR za delnico). Davčna osnova od dobička iz kapitala se ugotovi kot razlika med vrednostjo delnic ob odsvojitvi in vrednostjo delnic ob pridobitvi.

1.2 Davčna obravnava dohodka, doseženega iz nestandardizirane terminske pogodbe, ki se lahko poravna s prenosom vrednostnega papirja ali z denarnim plačilom

Davčno obravnavo navedenega dohodka bomo v nadaljevanju ponazorili na primeru nestandardizirane terminske pogodbe med fizično osebo in finančno institucijo.

- a) Pogodba se sklene 17.6.2009, izvršila pa se bo 17.6.2010. Ob izvršitvi pogodbe **bo finančna institucija fizični osebi izročila** 100.000 delnic ABC, po terminski ceni, **ali pa se bo transakcija poravnala z denarnim plačilom**. Terminska cena je določena kot seštevek vrednosti tečaja delnice na dan sklenitve pogodbe in pribitka v višini 10% od navedene vrednosti tečaja (7,56 EUR + 0,756 = 8,316 EUR). Vrednost tečaja delnice v času izvršitve pogodbe je 9 EUR.

a1) Poravnava z denarnim plačilom

Ob izvršitvi pogodbe fizična oseba od finančne institucije prejme 68.400 EUR (tj. razliko med vrednostjo delnic po tečaju v času izvršitve terminske pogodbe in terminsko ceno delnic).

[ZDDOIFI](#):

Navedena transakcija je predmet obdavčevanja po [ZDDOIFI](#).

Davčna osnova = ((100.000 x vrednost tečaja delnice v času izvršitve pogodbe) minus 1% od vrednosti) minus ((100.000 x terminska cena) plus 1% od te vrednosti) = (900.000 - 9.000) - (831.600 + 8.316) = 51.084 EUR

Davčna osnova je dobiček v znesku 51.084 EUR.

[ZDoh-2](#):

Navedena transakcija ni predmet obdavčevanja po [ZDoh-2](#).

a2) Poravnava z izročitvijo delnic

Ob izvršitvi pogodbe fizična oseba od finančne institucije prejme 100.000 delnic.

[ZDDOIFI](#):

Navedena transakcija je predmet obdavčevanja po [ZDDOIFI](#).

Davčna osnova = ((100.000 x vrednost tečaja delnice v času izvršitve pogodbe) minus 1% od vrednosti) minus ((100.000 x terminska cena) plus 1% od te vrednosti) = (900.000 - 9.000) - (831.600 + 8.316) = 51.084 EUR

Davčna osnova je dobiček v znesku 51.084 EUR.

[ZDoh-2:](#)

Navedena transakcija ni predmet obdavčevanja po [ZDoh-2](#). Opozoriti pa je potrebno, da se za namene obdavčevanja dobička iz kapitala, ki ga bo fizična oseba morebiti dosegla kdaj v prihodnosti z odsvojitvijo na podlagi terminske pogodbe pridobljenih delnic, šteje, da so bile delnice pridobljene na dan izvršitve terminske pogodbe (tj. 17.6.2010), po nabavni ceni, ki je enaka vrednosti tečaja delnice v času izvršitve pogodbe (tj. po 9 EUR za delnico).

- b) Pogodba se sklene 17.6.2009, izvršila pa se bo 17.6.2010. Ob izvršitvi pogodbe **bo fizična oseba finančni instituciji izročila** 100.000 delnic ABC, po terminski ceni, **ali pa se bo transakcija poravnala z denarnim plačilom**. Terminska cena je določena kot seštevek vrednosti tečaja delnice na dan sklenitve pogodbe in pribitka v višini 10% od navedene vrednosti tečaja (7,56 EUR + 0,756 = 8,316 EUR). Vrednost tečaja delnice v času izvršitve pogodbe je 9 EUR.

b1) Poravnava z denarnim plačilom

Ob izvršitvi pogodbe finančna institucija od fizične osebe prejme 68.400 EUR (tj. razliko med vrednostjo delnic po tečaju v času izvršitve terminske pogodbe in terminsko ceno delnic).

[ZDDOIFI:](#)

Navedena transakcija je predmet obdavčevanja po [ZDDOIFI](#).

Davčna osnova = ((100.000 x terminska cena) minus 1% od te vrednosti) minus ((100.000 x vrednost tečaja delnice v času izvršitve pogodbe) plus 1% od vrednosti) = (831.600 + 8.316) - (900.000 - 9.000) = - 85.716 EUR

Davčna osnova je izguba v znesku 85.716 EUR.

[ZDoh-2:](#)

Navedena transakcija ni predmet obdavčevanja po [ZDoh-2](#).

b2) Poravnava z izročitvijo delnic

Ob izvršitvi pogodbe finančna institucija od fizične osebe prejme 100.000 delnic.

[ZDDOIFI:](#)

Navedena transakcija je predmet obdavčevanja po [ZDDOIFI](#).

Davčna osnova = ((100.000 x terminska cena) minus 1% od te vrednosti) minus ((100.000 x vrednost tečaja delnice v času izvršitve pogodbe) plus 1% od vrednosti) = (831.600 + 8.316) - (900.000 - 9.000) = - 85.716 EUR

Davčna osnova je izguba v znesku 85.716 EUR.

[ZDoh-2:](#)

Navedena transakcija je predmet obdavčevanja tudi po [ZDoh-2](#) in sicer po poglavju III.6.3. Dobiček iz kapitala. Šteje se, da je fizična oseba odsvojila delnice na dan izvršitve terminske pogodbe (tj. 17.6.2010), po vrednosti ob odsvojitvi, ki je enaka terminski ceni (tj. po 8,316 EUR za delnico). Davčna osnova od dobička iz kapitala se ugotovi kot razlika med vrednostjo delnic ob odsvojitvi in vrednostjo delnic ob pridobitvi.